



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Vande hooft-sonden met haer dochters.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

M. VVat is Daghelijcksche sonde?

D. Die niet en gheschiedt teghen de liefde Gods/ oft van onsen naesten: hoe wel dat-se gheschiedt teghen den wille Godts.

M. En ist dan al gheen doodelijcke sonde, t'gene dat teghen den wille Godts gheschiedt?

D. Peen't: Want ghelijck vele ghebreken ende onmanierlijckheden mis-haghen den vader in sijnen sone / daer hy hem nochtans niet om en ont-erft: alsoo oock zijnder vele ghebreken in ons die Gode mis-haghen / die nochtans de eeuwige pijnne der hellen niet en verdienen/ welke verdient wordt van elcke dood-sonde.

M. VVat doet dan de daghelijcksche sonde?

D. Drij dinghen: 1. Sy maectt ons roudet inde liefde Godts. 2. Sy bereydt den mensche tot doodelijcke sonde. 3. Sy verdient tijdelijcke pijnne hier/ oft hier nae- maels te lijden.

M. VVat heet ghy Hoofd-sonden?

D. Daer vele andere sonden uyt spruyten: hoe wel sy som-tijds maer daghelijcksche sonden en zijn.

M. Hoe vele zijnder?

D. Seuen. Te weten: 1. Hoouerdigheyt. 2. Gierigheyt. 3. Onreyschepdt. 4. Rijdt. 5. Gramschap. 6. Gulligheyt. 7. Traegheyt.

M. VVat sonden comender uyt Hoouerdije, oft ydel glorie?

D. Dese seuen: 1. Beroemen van quaedt. 2. Pleuswigheyt vinden. 3. Gheuepsheneydt. 4. Hardneckigheyt. 5. Tweedraght. 6. Twist. 7. Onghesoorlaemheyt.

M. VVelcke comen uyt Gierigheyt?

D. Dese seuen: 1. Ombermhertigheyt. 2. Ongherustheyt des herten. 3. Gheweldt. 4. Bedrie-

4. Bedrieghelijcke woorden. 5. Valsche eeden.
6. Bedrogh in wercken. 7. Verraderije.

M. Wat sonden spruyten uyt Oncuyscheydt?

D. Dese acht: 1. Verblindthepdt des herten.
2. Haestelijck yet doen / niet ghebzupekende be-
quame middelen. 3. Onverdachtelijck doen / niet
pepsende watter uyt volgē magh. 4. Ongestapelt-
hepdt in sijne proposten. 5. Eyghen liefde. 6. Haet
Gods. 7. Liefde ende affectie tot dit teghenwoz-
digh leuen. 8. Vzeese des toe-comenden leuens.

M. Wat is Nijdt?

D. Een vzoefhepdt van veur-spoedt onses nae-
stens / midts vzeese onser verminderunghe.

Welck zijn haer dochters?

D. Dese vijue: 1. Murmuratie. 2. Achter-clap.
3. Verheughen in den teghen-spoedt sijns nae-
stens. 4. Bedroeft zijn in des naestens veur-
spoedt. 5. Sijnen naesten haeten.

M. Wat sonden spruyten uyt Gramschap?

D. Dese ses: 1. Spytighepdt. 2. Op-gheblasent-
hepdt. 3. Roepen oft tieren. 4. Godt lasteren.
5. Versmaedthepdt sijns naestens. 6. Kijugie.

M. Hoe vele sorten van grammoedighe
zijnder?

D. Vier. 1. Die haest gram worden / maer ter-
stondt ghepaept. 2. Die laet ende niet haest gram
en worden / maer houden de gramschap langhe.
3. Die haest gram worden / ende niet haest ghe-
paept / die d' arghste zijn van allen. 4. Die niet
haest gram en worden / ende terstondt ghepaept /
ende dese zijn de beste.

M. Hoe sondicht-men in Gulsigheydt?

D. In vijf manieren: 1. Etende oft dzinckende
te vzoegh. 2. Oft onbehoorlijcke spijse. 3. Oft te
leckerlijck

leckerlijck berepdt. 4. Oft te vele. 5. Oft te haestelijck.

M. Wat sonden comen uyt Gulsigheydt?

D. Dese vijue: 1. Verduyfsterthept des verstandts. 2. Onnuttighe blijdschap. 3. Vele claps. 4. Duple woorden. 5. Onreynigheydt.

M. Wat sonden spruyten uyt Traegheydt?

D. Dese ses: 1. Wan-hope. 2. Cleyn-moedigheydt. 3. Onachtsaemhept. 4. Argheydt. 5. Cozselheydt. 6. Verstroythept.

M. Welck zijn de deughden contrarie den hoofdt-sonden?

D. 1. God-moedigheydt. 2. Mildheydt. 3. Cerbaerheydt. 4. Liefde. 5. Verduldigheydt. 6. Matigheydt. 7. Neerstigheydt.

M. Wat zijn Vremde sonden?

D. Die wy deur ons seluen niet en doen / maer deur pemanden anders / die wy daer toe verwillighen / oft verwecken.

M. Hoe vele zijnder?

D. Neghen: De neghen Vremde sonden al-dus gheschieden /

Deur Raden / Beschermen / ende Ghebieden /
Prijzen / Mede-deplen / ende Behaghen /
Niet straffen / Niet beletten / Niet ouer-dragen.

M. Wat heet ghy sonden teghen den heylighen Gheest?

D. Die recht zijn teghen de goedttheydt Godts: die den H. Gheest toe-gheschreuen wordt.

M. Welck zijn die?

D. Wan-hopigh zijn van Godts ghenaden /
Op die te beroemen sonder wel-daden /
De bekende waerheydt te bestrijden /
De gratie sijns naestens te benijden /